

12. MAJ MEЂUNARODNI DAN SESTRINSTVA

Флоренс Најтингел (1820 – 1910)

Сваке године 12. маја обележава се Међународни дан сестринства. Цео свет обележава 12. мај рођење Флоренс Најтингел као Међународни дан сестара. Флоренс Најтингел је рођена 1820 године у Италији, град Фиренца (Florence), по којем је и добила име. Свој живот је посветила сестринству. Она је оснивач сестринске професије и иницијатор реформе болница. Спознала је како се једино знањем и вештином може допринести побољшању здравља. Florence Nightingale- постала је позната по свом доприносу у Кримском рату, који је постао њен централни фокус када су стизали извештаји у Британији због ужасних услова за рањенике. За време Кримског рата организовала је болнице и увела значајне реформе у санитарску службу и негу рањених и болесних. Хигијенским мерама успела је да смањи непотребно умирање у болницама. Војници који су се вратили са фронта, говорили су легенде о овој жени називајући је: „ дама са лампом“.

Иако је Флоранс Најтингел најпознатија по свом деловању током рата, један од њених највреднијих доприноса долази управо после. По повратку у Енглеску 1856 године, Флоренс је била задужена за реорганизацију војног санитета. У року од неколико година постигнуто је:

- болнице су опремљене вентилационим системом и канализацијом
- болничко особље је обавезни да има потребну обуку
- у болници је извршена ригорозна статистичка обрада свих података.

Њени велики успеси биле су књиге објављене 1859 године:

- ЗАПИСИ О БОЛНИЦИ – NOTES ON HOSPITAL
- ЗАПИСИ О СЕСТРИНСТВУ – NOTES ON NURSING

У овим књигама је детаљно изложила свој поглед на реформу здравствене неге на основу искуства стечених током рата. Друга књига, 1860: „Белешке о сестринству: шта је, а шта није“ - објављена са другим утицајним књигама и чланцима тога доба; постала је референтна књига за многе лекаре. Њеним примером, покренуте су обуке у школи за медицинске сестре, а после су их следиле друге болнице са стандардима немерљиво побољшање неге, на добробит пацијената, лекара и хирурга. У овој је књизи Флоранс једноставно, лако и одлучно изразила основне принципе свог рада:

“БОЛЕСТ ЈЕ ОЗБИЉНА СТВАР, И НЕОЗБИЉАН ОДНОС ПРЕМА ЊОЈ ЈЕ НЕОПРОСТИВО. ТРЕБА ВОЛЕТИ ПОСАО КОЈИ ЗАХТЕВА БРИГУ О БОЛЕСНИМ ЉУДИМА ИНАЧЕ ЈЕ БОЉЕ ДА ИЗАБЕРЕТЕ ДРУГУ КАРИЈЕРУ.“

Основала је прву службу за медицинске сестре. Основала је школу за медицинске сестре при болници St. Thomas's у Лондону 1860 године, прву школу такве врсте уопште. Сврха школе била је школовати медицинске сестре које могу да школују друге.

Следеће године основала је школу за подучавање бабица King's College при краљевској болници. Избор за упис у школу медицинских сестара је био веома строг. Посветила је седам година свог живота на развоју сопствених метода заштите пацијената са минималним трошковима и максималним ефектима. Једноставне методе које су изазивале чуђење:

- Поштовање уговорене чистоће на одељењима
- Редовно проветравање просторија
- Прописани режими исхране за одређена обољења
- Карантин за оболеле од заразних болести
- Пажљив став према свим примедбама пацијената.

Као страстан статистичар, проводила је опсежна истраживања и анализе. Објавила је преко 200 извештаја и чланака о различитим питањима укључујући хигијену, организацију болнице, акушерство и здравствену негу сиромашних.

Утицај Флоранс Најтингел на сестринство присутно је и данас. Трасирала је многе од важних идеја које су пресудне и за данашње сестринство - вредности, визију и глас. Њене снажне вредности утицале су на њен рад током живота. Видела је сестринство као помагање људима у живљењу и промоцији важности интеграција медицинских сестара. Борила се за негу људи без обзира на веру и економско стање. Њена је визија у потпуности променила поглед заједнице на сестринство. Разумела је колики је допринос медицинских сестара у здравственој заштити. Одлучила је индивидуализирати заштиту и увидела како је осетљивост на пацијентове потребе кључан за опоравак. Веровала је како осим болести треба посматрати и пацијентово психичко и физичко здравље. Својим утицајем и контактима у влади утицала је на

јавну политику и позитивну реформу здравствене заштите. Са визијом, вредностима и залагањем медицинске сестаре се брину за све људе широм света са циљем побољшања здравља. До краја свог живота залагала се за напредак струке сестара и права жена. Умрла је 13. Августа 1910 године у Лондону.

Међународни савет медицинских сестара глобалну кампању 2015 године обележава под слоганом „ Медицинске сестре - снага за промене: ефективна нега ефективна исплативост.“ Овогодишњи слоган истиче посвећеност ICN-а за активности на јачању и побољшању здравствене неге у оквиру здравственог система широм света усклађује допринос који могу да дају медицинске сестре и признаје да медицинске сестре могу да дођу до људи који су другим стручњацима недоступни у урбаним и руралним и удаљеним заједницама. Укратко глобално здравље не може се постићи без медицинских сестра и без проактивног доприноса и учешћа на свим нивоима здравственог система.

Међународни савет медицинских сестара

МЕДИЦИНСКЕ СЕСТРЕ: снага за промене

ЕФЕКТИВНА НЕГА

ЕФЕКТИВНА ИСПЛАТИВОСТ

Унапређивање здравља и благостања

12. мај 2015.

Међународни дан медицинских сестара

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ОРГАНИ
„Др Милан Јовановић Бунћ“

INTERNATIONAL COUNCIL OF NURSES